

Nr 3.

Ankom till riksdagens kansli den 18 mars 1919 kl. 2 e. m.

*Första kammarens andra tillfälliga utskotts utlåtande
nr 3, i anledning av väckt motion om ändring i
gällande bestämmelser angående utlämnande från
apotek av viss homöopatisk medicin.*

I en inom första kammaren väckt och till dess andra tillfälliga utskott hänvisad motion, nr 86, har herr *Ekman, Karl Johan*, hemställt, att riksdagen ville besluta att i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla, det täcktes Kungl. Maj:t vidtaga åtgärder för att kungl. medicinalstyrelsens kungörelse angående giftiga och häftigt verkande läkemedels utlämnande från apoteken den 22 juni 1916 mom. 1:o stycket B måtte erhålla följande ändrade lydelse: - *Motionen.*

»B. Från den — — — försedda med giftecken, dels s. k. homeopatiska piller eller pulver, även om i dem ingår med giftecken utmärkt läkemedel till myckenhet ej överstigande en miljondel av det homeopatiska läkemedlets vikt, dels ock Acetum Sabadillæ — — — åt fullväxt person — — —

Homeopatiska piller eller pulver: Av piller tagas 2 à 3 åt gången, av pulver en knivsudd åt gången, 2 à 3 gånger dagligen samt

Acetum Sabadillæ — — — anvisningens innehåll.»

I avseende på motiveringen till denna hemställan får utskottet hänvisa till motionen.

Utskottet har i vederbörlig ordning inhämtat yttrande över motionen från kungl. medicinalstyrelsen, vilket yttrande såsom bilaga är fogat vid utskottets utlåtande. *Utlåtande.*

Utskottet.

Såsom kungl. medicinalstyrelsen i sitt ovan omförmälda yttrande framhåller, avser cirkuläret av den 2 juli 1918 endast en erinran till vederbörande läkare och apoteksföreståndare i riket därom, att vid utlämnande från apotek av sådana homöopatiska medel, som angivas innehålla läkemedel av viss beskaffenhet, skola i tillämpliga delar iakttagas föreskrifterna i kungl. medicinalstyrelsens kungörelse den 22 juni 1916 angående giftiga och häftigt verkande läkemedels utlämnande från apoteken. Denna kungörelse, med däri uppräknade undantag från bestämmelserna angående gifters utlämning mot recept, hade icke betingats av befarad giftverkan hos de homöopatiska medlen utan fastmera av medicinalstyrelsens uppfattning, att yrkesmässig behandling av sjukdomar icke lämpligen borde alltför mycket läggas i var mans hand. Emellertid anser medicinalstyrelsen, att, vid den spädningsgrad som av motionären ifrågasättes frigiven, någon giftverkan knappast kan vara tänkbar även om användning i brottsligt syfte skulle försökas. Medicinalstyrelsen synes därför anse, att ett tillmötesgående av den gjorda framställningen om befrielse från recepttvång vid utlämnande från apotek av homöopatiska medel, beredda av första klassens gifter, må kunna göras, om det icke sträcket längre än motionären ifrågasatt.

Med anledning av kungl. medicinalstyrelsens sålunda gjorda uttalande och då missbruk av gifter av ifrågavarande beskaffenhet från allmänhetens sida icke synes kunna förekomma, får utskottet hemställa,

att första kammaren måtte på så sätt bifalla motionen, att kammaren i skrivelse till Kungl. Maj:t anhåller, att Kungl. Maj:t täcktes vidtagna åtgärder för, att gällande bestämmelser icke må lägga hinder i vägen för att läkemedel, beredda med första klassens gifter, vari det giftiga ämnet till myckenhet ej överstiger en miljon-del av läkemedlets vikt, må få utan recepttvång från apoteken försäljas.

Stockholm den 18 mars 1919.

På utskottets vägnar:

OSKAR NYLANDER.

Närvarande: herrar Nylander, Welander, Tengvall, Windahl, Öhngren och Johansson.

Bilaga.

Till Riksdagens första kammarens andra tillfälliga utskott.

Genom skrivelse den 4 innevarande februari har herr statsrådet och chefen för kungl. civildepartementet i anledning av framställning av Eder anmodat medicinalstyrelsen att avgiva utlåtande över en inom riksdagens första kammare av K. J. Ekman väckt motion, nr 86, om ändring i gällande bestämmelser angående utlämnande från apotek av viss homöopatisk medicin.

Med föranledande härav har styrelsen äran anföra följande.

Medicinalstyrelsens cirkulär den 2 juli 1918 angående utlämnande från apotek av sådana homöopatiska medel, som angivas innehålla giftiga läkemedel är — såsom ock påvisas av motionären — endast en erinran, grundad på styrelsens kungörelse den 22 juni 1916, vilken reglerar apotekens handel med giftiga läkemedel. Då styrelsen hittills endast utnyttjat den jämlikt § 48 av giftstadgan styrelsen medgivna rätten att lämna föreskrifter angående försäljning å apoteksinrättning av giftigt ämne såsom läkemedel så till vida, att styrelsen medgivit i förenämnda kungörelse den 22 juni 1916 uppräknade undantag från bestämmelserna angående gifters utlämning mot recept, har styrelsen icke gjort detta med hänsyn till befarad giftverkan hos de homöopatiska medlen. Snarare har därvid den synpunkten varit utslagsgivande, att yrkesmässig behandling av sjukdomar lämpligen icke borde för mycket läggas i var mans hand och allmänheten därigenom ännu mera prisgivas åt icke legitimerade praktiker.

Styrelsen har därför hittills icke ansett det tillrådligt att från recepttvång befria sådana homöopatiska medel, som äro beredda med giftigt ämne av första klassen. Utan tvivel kan nämligen redan vid de medelsvaga blandningarnas användning åtminstone hos späda barn giftverkan uppträda. Det är för övrigt påtagligt, att genom ett oförståndigt handhavande av sådana medel eller deras användning i brottsligt syfte vissa vådor icke äro uteslutna.

Vid den spädningsgrad (1,000,000), vilken av motionären ifrågasatts frigiven, torde emellertid knappast någon giftverkan vara tänkbar, även om användning i brottsligt syfte skulle försökas.

På grund av vad sålunda anförts anser styrelsen, att ett tillmötesgående av den gjorda framställningen om befrielse från recepttvång vid utlämnande från apotek av homöopatiska medel, beredda med första klassens gifter, icke bör sträckas längre än motionären ifrågasatt och sålunda i varje fall bör omfatta endast blandningar av sjätte potens och sådana, vari det giftiga ämnet ingår i ännu större utspädning.

B. BUHRE.

S. Gullström.

Adolf Schoultz.